

**Instrukcja sporządzania
Studium wykonalności oraz Modelu finansowego Przedsięwzięcia
dla Wnioskodawcy ubiegającego się o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW
Program priorytetowy: „Zielony transport publiczny”**

I. Informacje ogólne

1. Studium Wykonalności stanowi rozszerzenie i uzupełnienie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, które wypełniane są w Generatorze wniosków o dofinansowanie (zwanym dalej „GWD”).
2. Studium Wykonalności składa się z dwóch części:
 - a) Studium wykonalności – część opisowa (zwana dalej „SW”),
 - b) Studium wykonalności – część obliczeniowa (zwana dalej „Model finansowy”).
3. W GWD obydwie części Studium wykonalności, o których mowa w pkt. powyżej stanowią osobne załączniki.
4. Część opisowa Studium Wykonalności, o której mowa w pkt. 2a powyżej, przesyłana jest NFOŚiGW w wersji elektronicznej przy użyciu GWD w formie dokumentu tekstowego (przykładowe formaty: .pdf, .doc, docx, itp.). Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w dalszej części niniejszej instrukcji (patrz cz. II).
5. Część obliczeniowa Studium Wykonalności, o której mowa w pkt. 2b powyżej, przesyłana jest do NFOŚiGW w wersji elektronicznej przy użyciu GWD w formie aktywnego modelu finansowego (arkusz kalkulacyjny, przykładowe formaty: xls,xlsx, itp.). Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w dalszej części niniejszej instrukcji (patrz cz. III).

II. Studium Wykonalności – część opisowa

1. Część opisowa Studium Wykonalności sporządzana jest w postaci odrębnego dokumentu.
2. Zakres części opisowej:

1. Informacje o Wnioskodawcy.
 - 1.1. Forma prawna i struktura własnościowa.
 - 1.2. Przedmiot działalności.
 - 1.3. Historia.
 - 1.4. Kwalifikacje i doświadczenie kadry zarządzającej.
 - 1.5. Doświadczenie Wnioskodawcy w realizacji innych przedsięwzięć.
 - 1.6. Plany na przyszłość.
2. Opis przedsięwzięcia.
 - 2.1. Cel, opis i zakres rzeczowy przedsięwzięcia.
 - 2.2. Analiza techniczna i technologiczna.
3. Analiza wykonalności przedsięwzięcia.
 - 3.1. organizacja transportu publicznego;
 - 3.2. informacja o umowach przewozowych;
 - 3.3. informacje dotyczące posiadanego taboru, jego wieku, stanu technicznego, wyposażenia, stosowanego paliwa, sposobu i obszaru dotychczasowej eksploatacji, rocznego przebiegu, zużycie paliwa w ostatnich trzech latach itp.;
 - 3.4. uzasadnienie dotyczące doboru pojazdów, które zostaną zakupione w ramach przedsięwzięcia wraz z przedstawieniem ich charakterystyki;
 - 3.5. informacja dotycząca możliwości ładowania/tankowania wodorem autobusów (informacje o infrastrukturze istniejącej i planowanej do realizacji, własność infrastruktury);
 - 3.6. dostępność sieci energetycznej;
 - 3.7. koszty inwestycyjne i eksploatacyjne przedsięwzięcia;
 - 3.8. oszacowanie efektów ekologicznych (w postaci uniknięcia emisji zanieczyszczeń i CO₂ związanych z wycofaniem z eksploatacji pojazdów);
 - 3.9. wyliczenia prognozowanego zużycia energii elektrycznej, uwzględniające zmiany pór roku wraz z podaniem danych i wyliczeń dotyczących energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii jeśli dotyczy.
4. Plan wdrożenia przedsięwzięcia.
 - 4.1. Struktura organizacyjna jednostki odpowiedzialnej za wdrażanie przedsięwzięcia.

- 4.2. Niezbędne działania instytucjonalne i administracyjne.
- 4.3. Przygotowanie do realizacji przedsięwzięcia (stan wynikający z uzyskanych decyzji/pozwoleń).
- 4.4. Harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięcia.
5. Finansowanie przedsięwzięcia.
 - 5.1. Analiza zdolności Wnioskodawcy do obsługi planowanego zadłużenia związanego z realizacją przedsięwzięcia.
 - 5.2. Planowane koszty całkowite przedsięwzięcia.
 - 5.3. Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia¹.
 - 5.3.1. Środki własne.
 - 5.3.2. Środki NFOŚiGW - warunki dofinansowania proponowane przez Wnioskodawcę: forma wypłaty wraz z uzasadnieniem (zaliczka/refundacja), okres wypłat i spłat, karencja, oprocentowanie, typ i forma zabezpieczenia zwrotu/spłaty wnioskowanego dofinansowania².
 - 5.3.3. Zewnętrzne źródła finansowania - warunki finansowe (okres wypłat i spłat, karencja, oprocentowanie, itp.), w tym typ i forma zabezpieczenia zwrotu wnioskowanego dofinansowania.
6. Analiza finansowa³.
 - 6.1. Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy (na podstawie sprawozdań finansowych/budżetowych za 3 ostatnie lata obrachunkowe).
 - 6.2. Założenia i metodyka analizy finansowej.
 - 6.3. Analiza popytu i prognoza przychodów sporządzona w oparciu o analizę rynku Wnioskodawcy, tj. system poboru opłat (przychody), usługi/produkty, konkurenci, oferenci, nabywcy, ceny, dystrybucja, itp.
 - 6.4. Prognoza kosztów operacyjnych.
 - 6.5. Analiza zapotrzebowania na kapitał obrotowy Wnioskodawcy.
 - 6.6. Prognoza rachunku zysków i strat, w tym:
 - 6.6.1. Prognoza kosztów i przychodów operacyjnych wyodrębnionych dla przedsięwzięcia,
 - 6.6.2. Prognoza rachunku zysków i strat dla Wnioskodawcy.
 - 6.7. Prognoza bilansu dla Wnioskodawcy.
 - 6.8. Prognoza rachunku przepływów pieniężnych dla Wnioskodawcy.
 - 6.9. Prognoza budżetu Wnioskodawcy⁴.
 - 6.10. Analiza wskaźników efektywności finansowej (IRR, NPV) przedsięwzięcia.
 - 6.11. Ocena wykonalności i trwałości finansowej⁵.
 - 6.12. Ocena wyników analizy finansowej i analizy wskaźnikowej (wybrane zgodnie ze specyfiką branży, rodzajem prowadzonej sprawozdawczości finansowej wskaźniki obrazujące bieżącą i prognozowaną sytuację finansową Wnioskodawcy).
7. Ocena ryzyka.

III. Studium Wykonalności - część obliczeniowa (Model finansowy)

1. Część obliczeniowa powinna zostać sporządzana w formie aktywnego modelu finansowego, w arkuszu kalkulacyjnym (przykładowe formaty: xls,xlsx, itp.), posiadającym odrębnie ujęte założenia, obliczenia i wyniki.
2. Poszczególne skoroszyty (zakładki) arkusza kalkulacyjnego powinny być powiązane ze sobą aktywnymi formułami, tak aby można było prześledzić poprawność przeprowadzonych obliczeń,
3. Arkusz kalkulacyjny nie powinien być chroniony.
4. Wypełnianie tabel finansowych zawartych we wniosku wypełnianym w GWD nie zastępuje sporządzenia aktywnego modelu finansowego. Tabele finansowe zawarte w GWD służą wyłącznie do prezentacji wyników obliczeń przeprowadzonych w modelu finansowym.

IV. Dodatkowe objaśnienia do sporządzenia Studium Wykonalności

1. Przedstawiony w Studium Wykonalności zakres analizy finansowej może być rozszerzany przez Wnioskodawcę odpowiednio do charakteru i/lub struktury prawno-finansowej przedsięwzięcia.
2. Założenia do analizy finansowej:

¹ Zgodnie z zakładką „Źródła finansowania” z Wniosku o dofinansowanie wypełnianego w GWD.

² Zgodnie z zakładką „Warunki finansowania” z Wniosku o dofinansowanie wypełnianego w GWD.

³ Dane do analizy powinny być spójne z zakładką „Dane finansowe” z Wniosku o dofinansowanie wypełnianego w GWD

⁴ Dotyczy podmiotów prowadzących gospodarkę finansową w formie budżetu (w tym: JST i ich związki).

⁵ Wykonalność i trwałość finansową należy rozpatrywać w odniesieniu do Wnioskodawcy z uwzględnieniem realizowanego przedsięwzięcia.

- poszczególne elementy analizy finansowej powinny posiadać realne i uzasadnione założenia, z przywołaniem źródeł danych lub opisem metodologii ich sporządzenia;
- analiza finansowa może być sporządzona w cenach zmiennych (uwzględniających zmianę czynników makroekonomicznych) lub w cenach stałych;
- okres prognoz finansowych uzależniony jest od formy dofinansowania.

W przypadku dofinansowania w formie dotacji okres prognozy jest tożsamy z okresem trwałości finansowej przedsięwzięcia, który przyjmuje się standardowo jako okres pięciu lat od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia (o ile inny okres trwałości nie wynika z wymagań określonych dla danego konkursu/naboru z danego programu priorytetowego).

W przypadku dofinansowania w formie pożyczki okres prognoz finansowych jest tożsamy z okresem finansowania, który oznacza sumę okresu wypłat, karencji w spłacie kapitału oraz spłat pożyczki.

W każdym przypadku prognozy finansowe powinny zostać sporządzone na okres nie krótszy niż okres trwałości finansowej (bez względu na formę dofinansowania);

- zaleca się stosowanie stopy dyskontowej w wysokości 4,0% dla cen stałych lub 6,0% dla cen zmiennych;
- zagadnienia podatkowe powinny zostać ujęte w oparciu o obowiązujące przepisy prawa;
- założenia makroekonomiczne powinny zostać ujęte i przedstawione w zakresie adekwatnym dla charakteru projektu i jego modelu finansowego, z podaniem źródeł pochodzenia danych. Zaleca się stosowanie wskaźników makroekonomicznych publikowanych w dokumencie pn. „Warianty rozwoju gospodarczego Polski”. W przypadku wykorzystania innych wartości wskaźników makroekonomicznych należy przedstawić uzasadnienie oraz źródło tych danych.

3. Źródła finansowania przedsięwzięcia.

Wnioskodawca powinien przedstawić planowane źródła finansowania przedsięwzięcia w podziale na środki własne, środki NFOŚiGW oraz zewnętrzne źródła finansowania, przy czym każde ww. źródło powinno być szczegółowo opisane wraz z podaniem warunków na jakich finansowanie ma zostać lub zostało pozyskane (okres finansowania, karencja, oprocentowanie, zabezpieczenia, itp.). W przypadku środków własnych należy wskazać źródło ich pochodzenia (przykładowo: bieżąca działalność gospodarcza, lokaty terminowe, rachunki inwestycyjne, itp.).

W przypadku planowanego dokapitalizowania należy wskazać kwotę, termin, kto ma objąć udziały/akcje oraz udokumentować, że określony inwestor dysponuje środkami na dokonanie dokapitalizowania.

4. Warunki finansowania pożyczki ze środków NFOŚiGW.

W zakresie wnioskowanego dofinansowania z NFOŚiGW należy przedstawić propozycję jego warunków tj. okresu wypłat i spłat, karencji oraz zabezpieczeń zwrotu (patrz pomoc kontekstowa dla zakładki „Warunki finansowania” w GWD).

Dla prognoz spłaty rat kapitałowych pożyczki z NF należy przyjąć kwartalne okresy spłaty z terminami spłat odpowiednio: 31 marzec, 30 czerwiec, 30 wrzesień i 20 grudzień każdego roku.

Jeśli pierwsza spłata raty kapitałowej planowana jest (przykładowo) na koniec grudnia 2022 roku, tj. na dzień 20-12-2022 r., to poprawnym terminem karencji jest data 19-12-2022 r., tj. o jeden dzień wcześniejsza, niż data spłaty pierwszej raty kapitałowej.

Zewnętrzne źródła finansowania (np. pożyczka, kredyt bankowy, itp.) powinny zostać opisane w zakresie analogicznym jak dla dofinansowanie z NFOŚiGW, przy czym w przypadku pożyczek (tzw. podporządkowanych, właścicielskich od udziałowca, czy od podmiotu powiązanego) należy przedstawić także sytuację finansową podmiotu udzielającego pożyczki potwierdzającą możliwość dysponowania odpowiednimi środkami (nie dotyczy instytucji finansowych takich jak WFOŚiGW i/lub bank).

5. Pozostałe zalecenia.

Przy sporządzaniu prognoz finansowych Wnioskodawca powinien uwzględnić wpływ realizowanego przedsięwzięcia na prognozowaną sytuację ekonomiczną finansową (przychody i koszty przedsięwzięcia, sposób i źródła finansowania, koszty eksploatacji, koszty obsługi zadłużenia zaciągniętego na realizację przedsięwzięcia, itp.). Oczekuje się, że:

- przygotowywane przez Wnioskodawcę prognozy finansowe będą opracowane w sposób racjonalny i uzasadniony, na podstawie realnych, opisanych we wniosku o dofinansowanie/Studium wykonalności założeń,

- okres karencji w spłacie kapitału pożyczki będzie niezbędny, powiązany z osiąganiem efektów uzyskiwanych z realizowanego Przedsięwzięcia (np. rozpoczęcie spłaty rat po osiągnięciu zdolności produkcyjnych), z zastrzeżeniem, że nie może on przekraczać maksymalnego okresu ustalonego w programie priorytetowym. Należy przy tym pamiętać, że nie zastosowania karencja w spłacie odsetek,
- okres spłaty kapitału pożyczki projektowany przez Wnioskodawcę będzie optymalny w odniesieniu do poziomu nadwyżki finansowej generowanej przez przedsięwzięcie, co potwierdza także m.in. wartość wskaźnika pokrycia obsługi zadłużenia WPOD (liczonego wg formuły: $[(\text{środki pieniężne z działalności operacyjnej} + \text{środki pieniężne z działalności inwestycyjnej} + \text{wpływy z działalności finansowej} + \text{środki pieniężne na początek okresu}) / \text{wydatki z działalności finansowej}]$ lub spełnienie relacji dotyczącej długu i jego obsługi, wg art. 243 ustawy o finansach publicznych.

6. Wykonalność i trwałość finansowa.

Wnioskodawca powinien dokonać analizy i podsumowania wykonalności i trwałości finansowej przedsięwzięcia, przy czym wykonalność finansowa oznacza, że Wnioskodawca będzie dysponował środkami pieniężnymi wystarczającymi do realizacji/wdrożenia przedsięwzięcia, natomiast trwałość finansowa oznacza, że Wnioskodawca będzie dysponował środkami pieniężnymi do późniejszego zarządzania aktywami i ich eksploatacji. Analiza wykonalności i trwałości finansowej przedsięwzięcia powinna być przeprowadzona w oparciu o rachunek przepływów pieniężnych, z którego powinno wynikać, że Wnioskodawca ma dodatnie roczne saldo przepływów pieniężnych na koniec każdego roku prognozy.

Trwałość finansowa w przypadku dofinansowania w formie dotacji jest tożsama z okresem trwałości przedsięwzięcia, oznaczającym obowiązek utrzymania efektu rzeczowego i ekologicznego w okresie wskazanym w programie priorytetowym. W przypadku dofinansowania w formie pożyczki obejmuje wymagany okres trwałości przedsięwzięcia, a także lata, w których będzie następowała spłata pożyczki (tzw. okres finansowania)⁶.

7. Analiza ryzyka.

Analiza ryzyk powinna być wykonana z uwzględnieniem poniższych obszarów ryzyka:

- ryzyko finansowe, w tym ryzyko wykonalności i trwałości finansowej,
- ryzyko operacyjne (np. posiadanie niezbędnej dokumentacji technicznej i decyzji administracyjnych, prawidłowość i stabilność struktury instytucjonalnej, itp.),
- ryzyko ekologiczne, w tym: osiągnięcia i utrzymania efektu rzeczowego i ekologicznego we wnioskowanych terminach,
- inne.

Analiza ryzyka powinna mieć charakter jakościowy i wskazywać okoliczności, które mogą spowodować wystąpienie określonej sytuacji. Należy przedstawić ocenę prawdopodobieństwa faktycznego wystąpienia danego ryzyka poprzez przypisanie do niego jednej z trzech kategorii prawdopodobieństwa (niskiego, średniego i wysokiego) oraz opisać okoliczności, jakie przyczyniłyby się do wystąpienia takiej sytuacji wraz ze wskazaniem działań, które podejmie Wnioskodawca w celu minimalizacji ewentualnych skutków wystąpienia danego ryzyka.

⁶ W przypadku dofinansowania w formie dotacji za okres trwałości finansowej przedsięwzięcia przyjmuje się standardowo okres pięciu lat od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia (o ile inny okres trwałości nie wynika z wymagań określonych dla danego konkursu/naboru z danego programu priorytetowego). W przypadku dofinansowania w formie pożyczki okres trwałości finansowej to okres finansowania, który oznacza sumę okresu wypłat, karencji w spłacie kapitału oraz spłat pożyczki (zgodnie z zakresem części opisowej studium wykonalności w pkt. 5.3.2).